

Metodické usmernenie č. MF/005563/2022-36 o účtovaní zálohovaných jednorazových obalov na nápoje v znení dodatku č. 1

Podľa zákona č. 302/2019 Z.z. o zálohovaní jednorazových obalov na nápoje a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej „zákon o zálohovaní jednorazových obalov“) a vyhlášky č. 47/2019 Z.z. ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o zálohovaní jednorazových obalov na nápoje, sa jednorazovým obalom na nápoje rozumie obal určený na jedno použitie.

Zálohovaným jednorazovým obalom na nápoje sa rozumie obal tovaru určený na jedno použitie, pri ktorého predaji sa okrem ceny za tovar účtuje záloha za obal.

Zálohovaním jednorazového obalu na nápoje sa rozumie činnosť pri predaji tovaru v zálohovanom jednorazovom obale na nápoje, ktorou je naúčtovanie zálohy osobe uhrádzajúcej cenu tovaru a činnosť pri vrátení odpadu z tohto obalu spočívajúca vo vydaní (vrátení) zálohy osobe, ktorá vracia odpad z tohto obalu.

Zálohujú sa jednorazové obaly na nápoje z plastu, ktorými sú fľaše, a jednorazové obaly na nápoje z kovu, ktorými sú plechovky. Cieľom zákona o zálohovaní jednorazových obalov je zabezpečiť maximálnu návratnosť zálohových jednorazových obalov.

Podľa § 36 Opatrenia sú obaly považované za zásoby a účtujú sa na účtoch účtovej skupiny 11 – Materiál, alebo v prípade tovaru obstaraného za účelom ďalšieho predaja v nezmenenom stave, na účtoch účtovej skupiny 13 - Tovar.

Obaly sú podľa Opatrenia vecí, ktoré slúžia na ochranu a prepravu nakúpeného materiálu a tovaru. Obaly sa dodávajú zákazníkovi spolu s dodaným materiálom alebo tovarom. Spravidla ak ide o nevratné obaly, tieto sú súčasťou ceny dodávaného materiálu a tovaru a dodávateľ ich nezvykne fakturovať zvlášť. Ak ide o vratné obaly, pri predaji sa uvádzajú na doklade o predaji osobitne.

Zálohovaným jednorazovým obalom na nápoje sa rozumie obal tovaru určený na jedno použitie, pri ktorého predaji sa okrem ceny za tovar účtuje záloha za obal.

Zálohovaním jednorazového obalu na nápoje sa rozumie činnosť pri predaji tovaru v zálohovanom jednorazovom obale na nápoje, ktorou je naúčtovanie zálohy osobe uhrádzajúcej cenu tovaru a činnosť pri vrátení odpadu z tohto obalu spočívajúca vo vydaní (vrátení) zálohy osobe, ktorá vracia odpad z tohto obalu.

Účtovanie pri spôsobe „A“ účtovania zásob:

Nákup zásob materiálu v hotovosti:

Tab. č. 1

Popis účtovného prípadu	MD	D
Nákup zásob materiálu v hotovosti: - materiál - obal materiálu	111AÚ 111AÚ	211 211
Prevzatie zásob materiálu na sklad – účtovanie na základe skladovej príjemky: - prevzatie zásob materiálu - prevzatie obalu zásob materiálu	112AÚ 112AÚ	111AÚ 111AÚ
Výdaj materiálu zo skladu na spotrebu	501	112AÚ
Výdaj obalu materiálu zo skladu na vrátenie – skladová výdajka	378	112AÚ
Vrátenie obalov materiálu v obchode	211	378
Zauúčtovanie nevrátených obalov (napr. rozbitie, prasknutie, strata a pod..)	548	112

Nákup zásob tovaru v hotovosti:

Tab. č. 2

Popis účtovného prípadu	MD	D
Nákup zásob tovaru v hotovosti: - tovar - obal tovaru	131AÚ 131AÚ	211 211
Prevzatie tovaru vrátane obalu na sklad - tovar - obal	132AÚ 132AÚ	131AÚ 131AÚ
Predaj tovaru vrátane obalu	211	604
Výdaj tovaru vrátane obalu - tovar - obal	504 504	132AÚ 132AÚ

Nákup zásob materiálu na faktúru:**Tab. č. 3**

Popis účtovného prípadu	MD	D
Nákup zásob materiálu – zaúčtovanie faktúry: - materiál - obal materiálu	111AÚ 111AÚ	321 321
Prevzatie zásob materiálu na sklad – účtovanie na základe skladovej príjemky: - prevzatie zásob materiálu - prevzatie obalu zásob materiálu	112AÚ 112AÚ	111AÚ 111AÚ
Výdaj materiálu zo skladu na spotrebu – skladová výdajka	501	112AÚ
Výdaj obalu materiálu zo skladu na vrátenie – skladová výdajka	378	112AÚ
Zaúčtovanie dobropisu od dodávateľa za vrátený obal	315	378
Inkaso za vrátený obal	22x	315
Zaúčtovanie nevrátených obalov (napr. rozbitie, prasknutie, strata a pod..)	548	112AÚ

Nákup zásob tovaru na faktúru:**Tab. č. 4**

Popis účtovného prípadu	MD	D
Nákup zásob tovaru – zaúčtovanie faktúry: - tovar - obal tovaru	131AÚ 131AÚ	321 321
Prevzatie zásob tovaru na sklad – účtovanie na základe skladovej príjemky: - prevzatie zásob tovaru - prevzatie obalu zásob tovaru	132AÚ 132AÚ	131AÚ 131AÚ
Predaj tovaru vrátane ceny obalu	211, 311	604
Výdaj tovaru zo skladu pri predaji – skladová výdajka	504	132AÚ
Výdaj obalu tovaru zo skladu pri predaji tovaru – skladová výdajka	504	132AÚ

Ak sa vrátený obal zásob materiálu odpočíta od hodnoty nákupu v ďalšej faktúre:**Tab. č. 5**

Popis účtovného prípadu	MD	D
Nákup zásob materiálu – zaúčtovanie faktúry: - materiál - obal materiálu	111AÚ 111AÚ	321 321
Prevzatie zásob materiálu na sklad – účtovanie na základe skladovej príjemky: - prevzatie zásob materiálu - prevzatie obalu zásob materiálu	112AÚ 112AÚ	111AÚ 111AÚ
Výdaj materiálu zo skladu do spotreby – skladová výdajka	501	112AÚ
Výdaj obalu materiálu zo skladu na vrátenie – skladová výdajka	378	112AÚ
Zaúčtovanie nového nákupu zásob: - materiál - obal	111AÚ 111AÚ	321 321
Hodnota za vrátený starý obal – odpočítaná na faktúre	321	378
Zaúčtovanie nevrátených obalov (napr. rozbitie, prasknutie, strata a pod..)	548	112AÚ

Nákup zásob materiálu v hotovosti – ak od hodnoty zásob materiálu bola odpočítaná poukážka za vrátené obaly, ktorú získala účtovná jednotka pri vrátení obalov:

Tab. č. 6

Popis účtovného prípadu	MD	D
Nákup zásob materiálu v hotovosti: - materiál - obal materiálu	111AÚ 111AÚ	211 211
Prevzatie zásob materiálu na sklad – účtovanie na základe skladovej príjemky: - prevzatie zásob materiálu - prevzatie obalu zásob materiálu	112AÚ 112AÚ	111AÚ 111AÚ
Výdaj materiálu zo skladu na spotrebu	501	112AÚ
Výdaj obalu materiálu zo skladu na vrátenie – skladová výdajka	378	112AÚ
Pri vrátení obalov účtovná jednotka získala – poukážku – doklad o vrátení obalov, na základe ktorého jej bude pri ďalšom nákupe odpočítaná suma za vrátené obaly – účtovná jednotka zaúčtovala poukážku v účtovníctve, nakoľko neuskutočnila nákup hneď po vrátení obalov: - zaúčtovanie poukážky a vrátené fľaše*	213	378
Použitie poukážky pri novom nákupe zásob materiálu: - platba za nový nákup zásob materiálu (použitie poukážky pri platbe v hotovosti) – poukážka + hotovosť	111AÚ	213, 211
Zaúčtovanie nevrátených obalov (napr. rozbitie, prasknutie, strata a pod..)	548	112

*poukážka za vrátené fľaše sa účtuje ako ceniny, ak spĺňa všetky znaky ceniny- je na nej vyznačená jej menovitá hodnota, dá sa s ňou v príslušnej predajni, alebo obchodnom reťazci, prípadne u viacerých obchodníkov platiť (bude odrátaná od hodnoty nákupu).

Nákup zásob tovaru na faktúru, ak má účtovná jednotka zriadený bufet pre zamestnancov:

Tab. č. 7

Popis účtovného prípadu	MD	D
Nákup zásob tovaru – zaúčtovanie faktúry: - obstaranie tovaru - obal tovaru	131AÚ 131AÚ	321 321
Prevzatie zásob tovaru do bufetu – účtovanie na základe príjemky: - prevzatie zásob tovaru - prevzatie obalu zásob tovaru	132AÚ 132AÚ	131AÚ 131AÚ
Výdaj tovaru do spotreby – predaj tovaru - spotreba obalu tovaru	504 504	132AÚ 132AÚ
Predaj tovaru vrátane ceny obalu	211	604
Vrátenie zálohy za obal zákazníkovi, pri jeho vrátení a prevzatie obalov na sklad	132AÚ	211
Vrátenie obalov dodávateľovi – skladová výdajka	378	132AÚ
Variant 1 - Dobropis za vratné obaly:		
Dobropisová faktúra od dodávateľa za vrátené obaly	315	378
Inkaso dobropisu na účet v banke	22x	315
Variant 2 - Hodnota zásob započítaná v nasledujúcej faktúre:		
Obstaranie ďalšieho tovaru: - hodnota tovaru - hodnota obalov - odpočítaná hodnota vrátených obalov	132AÚ 132AÚ 321	321 321 378

Účtovanie pri spôsobe „B“ účtovania zásob:

Nákup zásob materiálu a zásob tovaru v hotovosti:

Tab. č. 8

Popis účtovného prípadu	MD	D
Zaúčtovanie dokladu z ERP od dodávateľa: - zaúčtovanie ceny zásob materiálu, alebo tovaru - zaúčtovanie ceny vratných obalov (odporúča sa aj zaúčtovanie na podsúvahových účtoch)	501, 504 501, 504	211 211
Predaj tovaru zákazníkovi	211	604
Platba zákazníkovi za vrátené obaly	504	211
Vrátenie obalov obchodníkovi – (odporúča sa zaúčtovanie aj na podsúvahových účtoch)	378	501, 504

Vrátená suma v hotovosti za vrátené obaly	211	378
Zaúčtovanie nevrátených obalov (napr. rozbitie, prasknutie, strata, a pod.)	548	501,504
Zaúčtovanie nevrátených obalov k 31.12. preúčtovaných na sklad	112 132	501 504

Nákup zásob materiálu a tovaru na faktúru:

Tab. č. 9

Popis účtovného prípadu	MD	D
Zaúčtovanie faktúry od dodávateľa: - zaúčtovanie ceny zásob materiálu, alebo zásob tovaru - zaúčtovanie ceny vratných obalov (odporúčame aj účtovanie na podsúvahových účtoch)	501, 504 501, 504	321 321
Úhrada dodávateľskej faktúry	321	22x
Predaj tovaru zákazníkovi	211, 311	604
Príjem zálohovaných obalov od zákazníka	504	211, 311
Vrátenie obalov dodávateľovi	378	501, 504
Dobropisová faktúra od dodávateľa za vrátené fľaše	315	378
Inkaso úhrady dobropisu	22x	315
Zaúčtovanie nevrátených obalov (napr. rozbitie, prasknutie, strata, a pod.)	548	501, 504
Zaúčtovanie zostatku nevrátených obalov k 31.12. preúčtovaných na sklad	112, 132	501, 504

Ak sa hodnota vrátených obalov odpočíta v ďalšej faktúre:

Tab. č. 10

Popis účtovného prípadu	MD	D
Zaúčtovanie faktúry od dodávateľa: - zaúčtovanie ceny zásob materiálu, alebo zásob tovaru - zaúčtovanie ceny vratných fliaš a obalov (odporúčame aj účtovanie na podsúvahových účtoch)	501, 504 501, 504	321 321
Úhrada dodávateľskej faktúry	321	22x
Predaj tovaru zákazníkovi	211, 311	604
Príjem zálohovaných obalov od zákazníka	504	211, 311
Vrátenie obalov dodávateľovi	378	501, 504
Faktúra od dodávateľa za nákup nových zásob materiálu alebo tovaru - odpočítaná hodnota vrátených obalov	501, 504 321	321 378
Zaúčtovanie nevrátených obalov (napr. rozbitie, prasknutie, strata a pod.)	548	501, 504
Zaúčtovanie zostatku nevrátených obalov k 31.12. preúčtovaných na sklad	112, 132	501, 504

Nákup zásob materiálu a zásob tovaru v hotovosti – ak od hodnoty nákupu bola odpočítaná poukážka za vrátené obaly:

Tab. č. 11

Popis účtovného prípadu	MD	D
Nákup zásob materiálu a zásob tovaru v hotovosti: - nákup zásob materiálu alebo tovaru - obaly	501, 504 501, 504	211 211
Predaj tovaru zákazníkovi	211, 311	604
Príjem zálohovaných obalov od zákazníka	504	211, 311
Výdaj obalov na vrátenie dodávateľovi	378	501, 504
Pri vrátení obalov dodávateľovi účtovná jednotka získala – poukážku – doklad o vrátení obalov, na základe ktorého jej bude pri ďalšom nákupe odpočítaná suma za vrátené obaly –		

účtovná jednotka zaúčtovala poukážku v účtovníctve, nakoľko neuskutočnila nákup hneď po vrátení obalov: - zaúčtovanie poukážky a vrátené fľaše*	213	378
Použitie poukážky pri novom nákupe tovaru: - platba za obstarané zásoby (použitie poukážky pri platbe v hotovosti) – poukážka + hotovosť	501, 504	213, 211
Zaúčtovanie zostatku nevrátených obalov k 31.12. preúčtovaných na sklad	112, 132	501, 504

Nákup v hotovosti – účtovná jednotka účtuje nákup nápojov v zmysle vnútorného účtovného predpisu priamo na ťarchu nákladov ako náklady na reprezentáciu:

Tab. č. 12

Popis účtovného prípadu	MD	D
Zaúčtovanie dokladu z ERP od dodávateľa: - zaúčtovanie ceny zásob - zaúčtovanie ceny vratných obalov (odporúčame zaúčtovanie aj v podsúvahovej evidencii)	513 513	211 211
Vrátenie vratných obalov dodávateľovi (odporúčame zaúčtovanie aj na podsúvahových účtoch)	378	513
Vrátená suma za vrátené obaly v hotovosti	211	378
Zaúčtovanie nevrátených obalov (napr. rozbitie, prasknutie)	548	513

Nákup zásob materiálu na faktúru, ak účtovná jednotka účtuje nákup nápojov v zmysle vnútorného predpisu priamo na ťarchu nákladov ako náklady na reprezentáciu:

Tab. č. 13

Popis účtovného prípadu	MD	D
Zaúčtovanie faktúry od dodávateľa: - zaúčtovanie ceny nápojov - zaúčtovanie ceny vratných obalov (odporúčame aj účtovanie v podsúvahovej evidencii)	513 513	321 321
Úhrada dodávateľskej faktúry	321	211, 22x
Vrátenie obalov dodávateľovi (odporúčame aj účtovanie na podsúvahových účtoch)	378	513
Dobropisová faktúra od dodávateľa za vrátené obaly	315	378
Inkaso platby dobropisu	22x	315
Zaúčtovanie nevrátených obalov (napr. rozbitie, prasknutie)	548	513

Nákup zásob materiálu v hotovosti – ak od hodnoty tovaru bola odpočítaná poukážka za vrátený tovar, ktorú získala účtovná jednotka pri vrátení obalov:

Tab. č. 14

Popis účtovného prípadu	MD	D
Nákup zásob nápojov v hotovosti: - zásoby nápojov - obaly	513 513	211 211
Výdaj obalu na vrátenie	378	513
Vrátenie obalov v obchode - pri vrátení obalov účtovná jednotka získala – poukážku – doklad o vrátení obalov, na základe ktorého jej bude pri ďalšom nákupe odpočítaná suma za vrátené obaly – účtovná jednotka zaúčtovala poukážku v účtovníctve, nakoľko neuskutočnila nákup hneď po vrátení obalov: - zaúčtovanie poukážky a vrátené obaly*	213	378
Použitie poukážky pri novom nákupe: - platba za nový nákup (použitie poukážky pri platbe za tovar v hotovosti) – poukážka + hotovosť	513	213, 211

Účtovanie zásob tovaru a vratných obalov ak účtovná jednotka prevádzkuje bufet pre zamestnancov (spôsob B účtovania zásob):

Tab. č. 15

Popis účtovného prípadu	MD	D
Zaučtovanie faktúry od dodávateľa: - zaučtovanie ceny tovarov - zaučtovanie ceny vratných obalov (odporúčame aj účtovanie na podsúvahových účtoch)	504 504	321 321
Úhrada dodávateľskej faktúry	321	211, 22x
Predaj tovaru zákazníkom: - tovar vrátane obalu	211	604
Vrátenie naučtovanej zálohy za obal pri jeho vrátení od zákazníka (odporúčame aj účtovanie na podsúvahových účtoch)	504	211
Vrátenie obalov dodávateľovi (odporúčame aj účtovanie na podsúvahových účtoch)	378	504
Dobropisová faktúra od dodávateľa za vrátené obaly	315	378
Inkaso platby dobropisu	22x	315
Zaučtovanie nevrátených obalov (napr. rozbitie, prasknutie)	548	504
Zaučtovanie zostatku nevrátených obalov k 31.12. preúčtovaných na sklad	112	504

Účtovanie výmeny bombičiek pri výrobníkoch sódy

Ak účtovná jednotka obstaráva prístroj na výrobu sódy (napr. SodaStream), obvykle je súčasťou balenia plynová bombička naplnená plynom CO₂ a fľaša na nápoj. Bez naplnenej bombičky a príslušnej fľaše, prístroj neplní svoju funkciu. Z tohto dôvodu je hodnota naplnenej bombičky a fľaše súčasťou ceny prístroja.

Pri výmene prázdnej bombičky za bombičku naplnenú, platí zákazník cenu náplne (plynu). Cena samotnej prázdnej bombičky nie je na dokladoch (faktúre, doklade z registračnej pokladnice) uvedená. Zákazník si môže vymeniť bombičku za rovnaký typ (teda od rovnakého výrobcu), prípadne za univerzálny typ bombičky. Cena náhradných bombičiek pri ich výmene je na trhu rôzna, v závislosti od typu bombičky a dodávateľa.

Pri účtovaní výmeny prázdnej bombičky za naplnenú bombičku sa neuplatňuje postup účtovania uvedený pri účtovaní vratných obalov, vzhľadom na neznámu cenu samotného obalu (prázdnej bombičky).

Výmena spotrebovaného obsahu bombičky za bombičku novú, sa účtuje ako zásoby, alebo priamo na ľarchu príslušného účtu nákladov (účet 501 – Spotreba materiálu, alebo 513 – Náklady na reprezentáciu), pokiaľ účtovná jednotka využíva možnosť účtovania zásob podľa ustanovenia § 37 ods. 5 posledná veta opatrenia.

Postup účtovania ak účtovná jednotka používa spôsob „A“ účtovania zásob:

Tab. č. 16

Popis účtovného prípadu	MD	D
Zaučtovanie faktúry za obstaranie výrobníka sódy vrátane bombičky a fľaše (pokiaľ sú súčasťou balenia) v súlade s vnútorným predpisom účtovnej jednotky	028*, 112	321
Výdaj výrobníka sódy do spotreby (vrátane fľaše a bombičky)	501, 513	112
Zaučtovanie faktúry za obstaranie výrobníka sódy vrátane bombičky a fľaše (pokiaľ sú súčasťou balenia) ak účtovná jednotka využije postup podľa § 37 ods. 5 opatrenia	501, 513	321
Úhrada dodávateľskej faktúry	321	22x
Zaučtovanie dokladu o výmene prázdnej bombičky za naplnenú	112	321,211
Výdaj bombičky do spotreby	501, 513	112
Zaučtovanie dokladu o výmene prázdnej bombičky za naplnenú ak účtovná jednotka využije postup podľa § 37 ods. 5 opatrenia	501, 513	321, 211

*V prípade, ak bombička alebo fľaša nie je súčasťou balenia, samostatne zakúpená prvá bombička a prvá fľaša sa účtuje na ľarchu účtu 028 – Drobný dlhodobý hmotný majetok. Bez bombičky a bez fľaše nenaplní prístroj definíciu dlhodobého majetku podľa § 21 ods. 3 písm. b) opatrenia.

Postup účtovania ak účtovná jednotka používa spôsob „B“ účtovania zásob:

Tab. č. 17

Popis účtovného prípadu	MD	D
Zaúčtovanie faktúry za obstaranie výrobníka sódy vrátane bombičky a fľaše v súlade s vnútorným predpisom účtovnej jednotky	501, 513	321
Úhrada dodávateľskej faktúry	321	22x
Zaúčtovanie dokladu o výmene prázdnej bombičky za naplnenú bombičku	501, 513	321, 211

Dátum: 19.12.2023

Vypracoval: Ing. Jana Hvojníková
vedúca oddelenia legislatívy účtovníctva verejnej správy
tel.: 02/59 58 32 36

Schválil: Ing. Miriam Majorová, PhD
riaditeľka odboru legislatívy a analýz účtovníctva verejnej správy
tel.: 02/59 58 32 27

Ing. Ladislav Zakhar, PhD
generálny riaditeľ sekcie štátneho výkazníctva